

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Γραφείο Προέδρου Επιτροπής Περιβάλλοντος
& Φυσικών Πόρων Περιφερειακού
Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας
Ταχ. Δ/ση: ΝΕΟ Πατρών-Αθηνών 32
264 41 Πάτρα
Πληροφορίες: Καρακωνσταντή Μαρία-Ηλίζα
Τηλέφωνο: 2613 613517-8
e-mail: dd.tso@pde.gov.gr

Αριθ.Αποφ. 61/2023

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ 7

7^η ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Στην Πάτρα σήμερα, την 29^η Δεκεμβρίου 2023 ημέρα Παρασκευή και ώρα 09.30 στην αίθουσα συνεδριάσεων του Περιφερειακού Συμβουλίου στο ισόγειο του κτιρίου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Ν.Ε.Ο. Πατρών – Αθηνών 32 & Αμερικής) πραγματοποιήθηκε έκτακτη συνεδρίαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, ύστερα από την υπ' αριθμ. πρωτ.: οικ./ΠΔΕ/ΕΠΦΠΣΔΕ/437652/275/28-12-2023 πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία εκδόθηκε νομότυπα και δόθηκε σε όλα τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής. Στην συνεδρίαση συμμετείχαν επί του συνόλου δέκα τριών (13) μελών τα παρακάτω μέλη:

1. Δημητρογιάννης Λάμπρος - Πρόεδρος της Επιτροπής
2. Χαλιμούδρα Αγγελική - Αντιπρόεδρος της Επιτροπής
3. Κοντογιάννης Γεώργιος - τακτικό μέλος της Επιτροπής
4. Σακελλαρόπουλος Παναγιώτης - τακτικό μέλος της Επιτροπής
5. Γεωργακοπούλου - Μπάστα Δήμητρα - τακτικό μέλος της Επιτροπής
6. Κούστας Κωνσταντίνος - τακτικό μέλος της Επιτροπής
7. Μπονάνος Χαράλαμπος – αναπληρωματικό μέλος της Επιτροπής

Στη συνεδρίαση δεν συμμετείχαν καίτοι προσκλήθηκαν τα τακτικά μέλη της Επιτροπής κ.κ. Γούδας Μιχαήλ, Κόντης Κωνσταντίνος, Μπαλαμπάνης Νικόλαος, Δριβίλας Δημήτριος, Κωστακόπουλος Χρήστος και Μωραΐτης Νικόλαος.

Χρέη γραμματέων άσκησαν η Μαρία - Ηλίζα Καρακωνσταντή και η Τσούμα Βασιλική, υπάλληλοι της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. πρωτ.: 235306/4008/16-09-2020 (ΑΔΑ: 9ΠΛ17Λ6-ΒΨΞ) απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας.

Αφού διαπιστώθηκε η νόμιμη απαρτία, ο Πρόεδρος ενημέρωσε το σώμα και ομόφωνα εγκρίθηκε το κατεπείγον της συνεδρίασης και εν συνεχεία κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Ακολούθως ο Πρόεδρος έθεσε προς συζήτηση το **4^ο θέμα ημερήσιας διάταξης** με τίτλο: «Γνωμοδότηση επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για την 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου (ΕΛ01)».

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής προκειμένου να ενημερώσει τα μέλη της επιτροπής παρέθεσε το υπ' αριθμ. πρωτ.: **ΠΔΕ/ΔΠΧΣ/376154/6412/08-12-2023** έγγραφο με τις απόψεις της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Π.Δ.Ε., το οποίο αναφέρει αναλυτικά τα κάτωθι:

Έχοντας υπόψη:

*Η παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αφορά στην εκτίμηση και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή της **2^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου (ΕΛ 01)**.*

Για την περιοχή μελέτης έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. οικ. 898/2017 Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων (ΦΕΚ 4678/Β/29-12-2017) «Έγκριση της 1^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων». Σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του Π.Δ. 51/2007 τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων (ΥΔ) της χώρας αναθεωρούνται και ενημερώνονται ανά εξαετία, συνεπώς η παρούσα αναθεώρηση αφορά την περίοδο 2022-2027.

Η εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, μέσω των Σχεδίων Διαχείρισης, έχει ως περιβαλλοντικό στόχο την επίτευξη μέχρι το 2027, της καλής κατάστασης των επιφανειακών και υπογείων υδάτων και του καλού οικολογικού δυναμικού για τα ιδιαίτερως τροποποιημένα ή τεχνητά υδατικά συστήματα. Η πρόληψη της υποβάθμισης καθώς και η αποκατάσταση των επιφανειακών και υπογείων υδατικών συστημάτων αποτελούν επίσης περιβαλλοντικό στόχο των Σχεδίων.

Περιγραφή του Σχεδίου Διαχείρισης ΛΑΠ ΥΔ ΕΛ01 της 2ης αναθεώρησης
Γεωγραφικός Προσδιορισμός ΥΔ01

Το Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Πελοποννήσου (ΕΛ01) αποτελεί ένα από τα δεκατέσσερα υδατικά διαμερίσματα, στα οποία διαιρέθηκε ο ελληνικός χώρος με το Νόμο 1739/1987 (ΦΕΚ 201/Α/20-11-1987) και εκτείνεται γεωγραφικά στη δυτική και νοτιοδυτική Πελοπόννησο. Στα βόρεια συνορεύει με το Υ.Δ. Βόρειας Πελοποννήσου (ΕΛ02), ενώ στα ανατολικά με το Υ.Δ. Ανατολικής Πελοποννήσου (ΕΛ03). Η συνολική έκταση του Διαμερίσματος είναι 7.235 Km². Από διοικητικής άποψης, σε αυτή την έκταση περιλαμβάνονται εξ' ολοκλήρου ή εν μέρει οι Περιφερειακές Ενότητες Αχαΐας, Ηλείας, Αρκαδίας, Μεσσηνίας, Λακωνίας και ένα μικρό τμήμα της Κορινθίας. Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 706/2010 (ΦΕΚ 1383/Β/2-9-10) Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων, το εν λόγω Υ.Δ. συγκροτείται από τις παρακάτω Λεκάνες Απορροής:

α) Τη Λεκάνη Απορροής του ποταμού Αλφειού (ΕΛ0129), η οποία περιλαμβάνει την υδρολογική λεκάνη του Αλφειού έκτασης 3.568 Km² και δύο παράκτιες λεκάνες χωρίς σημαντικούς ποταμούς, τη λεκάνη που βρίσκεται η λιμνοθάλασσα Καϊάφα (165,8 Km²) και βόρεια αυτής τη λεκάνη της αποξηραμένης λίμνης Αγουλινίτσας (756 Km²). Η ΛΑΠ Αλφειού περιλαμβάνει τμήματα των Περιφερειών Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας με ποσοστά έκτασης 53,7% και 46,3% αντίστοιχα.

β) Τη Λεκάνη Απορροής των ποταμών Πάμισου – Νέδοντος – Νέδα (ΕΛ0132), η οποία βρίσκεται στο νοτιοδυτικό τμήμα της Πελοποννήσου και έχει έκταση 3.425 Km². Το μεγαλύτερο τμήμα της εκτείνεται στην Περιφερειακή Ενότητα Μεσσηνίας, ενώ μικρά τμήματα αυτής ανήκουν στις Περιφερειακές Ενότητες Ηλείας, Αρκαδίας και Λακωνίας. Οι κύριοι ποταμοί που διατρέχουν την εν λόγω Λεκάνη Απορροής είναι ο Πάμισος και η Νέδα με συνεχή ροή και ο Νέδων με χειμαρρώδη ροή.

Υφιστάμενη κατάσταση

Όσον αφορά την υφιστάμενη υδατική κατάσταση του εν λόγω Υ.Δ., η περιοχή είναι πλούσια από άποψη υδρολογικού δυναμικού, παρουσιάζοντας ιδιαίτερα σημαντικές υπόγειες και επιφανειακές υδροφορίες. Το μεγαλύτερο ποσοστό νερού καταναλώνεται στη γεωργία (αρδευθείσες εκτάσεις) σε ποσοστό περίπου της τάξης του 75 %, ενώ ακολουθεί η ύδρευση, η βιομηχανία και η κτηνοτροφία.

Στα πλαίσια της 2^{ης} αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης καθορίστηκαν συνολικά **127 επιφανειακά** και **27 υπόγεια υδατικά συστήματα**. Επισημαίνεται ότι σε σχέση με την 1^η αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ προέκυψαν οι κάτωθι μεταβολές:

- Προστέθηκε ένα νέο ποτάμιο φυσικό ΥΣ ο ποταμός Κορυάς (ΕΛ0132R002300052N).
- Έγινε επαναπροσδιορισμός ενός μεταβατικού υδατικού συστήματος από φυσικό σε ΙΤΥΣ και συγκεκριμένα της ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑΣ ΚΑΪΑΦΑ (ΕΛ0129T0002H).

Σύμφωνα με την Μελέτη, για την ταξινόμηση και το χαρακτηρισμό των Υ.Σ. χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης καθώς και μεθοδολογίες που προβλέπονται από την Οδηγία 2000/60/ΕΚ. Για τα επιφανειακά Υ.Σ. συνεκτιμήθηκε η οικολογική και η χημική τους κατάσταση, ενώ για τα υπόγεια Υ.Σ. συνεκτιμήθηκε η ποσοτική και η χημική τους κατάσταση.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα ποσοστά κατανομής ταξινόμησης της συνολικής κατάστασης/δυναμικού των επιφανειακών υδατικών συστημάτων του Υ.Δ. Δυτικής Πελοποννήσου:

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΥΣ	ΥΨΗΛΗ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΚΑΚΗ
Ποτάμια ΥΣ	0,9%	67,6%	12,6%	11,7%	7,2%
Ποτάμια ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα		50,0%	50,0%		
Λιμναία ΥΣ			100,0%		
Μεταβατικά ΥΣ		33,3%		66,7%	
Παράκτια ΥΣ		90,9%	9,1%		
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΥΣ	ΥΨΗΛΗ	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΕΛΛΙΠΗΣ	ΚΑΚΗ
Ποτάμια ΥΣ	1,1%	75,3%	10,8%	7,5%	5,4%
Ποτάμια ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα					
Λιμναία ΥΣ					
Μεταβατικά ΥΣ		50,0%		50,0%	
Παράκτια ΥΣ		90,9%	9,1%		
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΥΣ/ΙΤΥΣ	ΚΑΛΟ	ΜΕΤΡΙΟ	ΕΛΛΙΠΕΣ	ΚΑΚΟ	
Ποτάμια ΥΣ	27,8%	22,2%	33,3%	16,7%	
Ποτάμια ΙΤΥΣ λιμναίου χαρακτήρα	50,0%	50,0%			
Λιμναία ΥΣ					
Μεταβατικά ΥΣ			100,0%		
Παράκτια ΥΣ					

Όσον αφορά τα υπόγεια υδατικά συστήματα του Υ.Δ. Δυτικής Πελοποννήσου, σε σύνολο 27 καθορισμένων ΥΥΣ τα 25 βρίσκονται σε καλή ποιοτική (92,6%) και τα 27 σε καλή ποσοτική κατάσταση (100%), ενώ μόνο 2 βρίσκονται σε κακή ποιοτική κατάσταση (7,4%), το ΥΥΣ Παμίσου (ΕΛ0100100) και το ΥΥΣ Φιλιατρών - Κυπαρισσίας (ΕΛ0100170).

Κύρια θέματα διαχείρισης στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Πελοποννήσου

Τα κυριότερα θέματα διαχείρισης των υδατικών πόρων για το υπό μελέτη Υδατικό Διαμέρισμα είναι τα ακόλουθα:

- Η ποσοτική και ποιοτική υποβάθμιση που έχει παρατηρηθεί σε υπόγειους υδροφορείς και οφείλεται κατά κανόνα στην υπεράντληση αλλά και στην αποστράγγισή τους.
- Η εκτεταμένη γεωργική δραστηριότητα που έχει ως αποτέλεσμα τη συσσώρευση νιτρικών ιόντων στα υπόγεια ύδατα.
- Οι απολήψεις νερού, κυρίως για άρδευση.
- Η υποβάθμιση της κατάστασης των επιφανειακών υδατικών συστημάτων, που οφείλεται σε σημειακές πηγές ρύπανσης (εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, βιομηχανίες, ξενοδοχειακές μονάδες, υδατοκαλλιέργειες – ιχθυοκαλλιέργειες, διαρροές από ΧΥΤΑ, κλπ), διάχυτες πηγές ρύπανσης (απορροές ρυπαντικών φορτίων από την αγροτική δραστηριότητα, την κτηνοτροφία, κλπ) και λοιπές πιέσεις (εξορυκτικές δραστηριότητες, λιμάνια - μαρίνες, κλπ).
- Οι υδρομορφολογικές αλλοιώσεις των επιφανειακών υδατικών συστημάτων (τεχνητή λίμνη Λάδωνα και Φιλιατρινού, εκτροπή και διευθέτηση Αλφειού, αντιπλημμυρικά έργα).
- Η προστασία των υγροτοπικών οικοσυστημάτων.

Πρόγραμμα μέτρων

Για την επίτευξη του περιβαλλοντικού στόχου της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, προτείνεται από το Σχέδιο Διαχείρισης μία σειρά μέτρων, τα οποία διακρίνονται σε **Βασικά** και **Συμπληρωματικά**.

- **Βασικά Μέτρα:** Πρόκειται για μέτρα που απαιτούνται κατ' εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας για την προστασία των υδάτων (Ομάδα I) και μέτρα που σχετίζονται με την οριζόντια εφαρμογή δράσεων σε ομάδες συνήθως υδατικών συστημάτων, ανεξαρτήτως της κατάστασης τους, με σκοπό την επίτευξη ή τη διατήρηση της καλής κατάστασης σε αυτά (Ομάδα II).
- **Συμπληρωματικά Μέτρα:** Πρόκειται για μέτρα που καταρτίζονται και τίθενται σε εφαρμογή επιπλέον των βασικών μέτρων, με σκοπό την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 4 της Οδηγίας. Ειδικότερα διακρίνονται σε: (i) Νομοθετικά μέτρα, (ii) Διοικητικά μέτρα, (iii) Οικονομικά ή φορολογικά μέτρα, (iv) Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγμάτευση, (v) Έλεγχοι εκπομπών ρύπων, (vi) Κώδικες ορθών πρακτικών, (vii) Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροτόπων, (viii) Έλεγχοι άντλησης, (ix) Μέτρα διαχείρισης της ζήτησης, (x) Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης, (xi) Έργα δομικών κατασκευών, (xii) Εγκαταστάσεις αφαλάτωσης, (xiii) Έργα αποκατάστασης, (xiv) Τεχνητή επαναπλήρωση υδροφόρων στρωμάτων, (xv) Εκπαιδευτικά έργα, (xvi) Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης και (xvii) Λοιπά σχετικά μέτρα.

Στη 2^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης προτείνονται συνολικά είκοσι (20) βασικά μέτρα, έντεκα (11) οριζόντια συμπληρωματικά και οκτώ (8) συμπληρωματικά μέτρα για εφαρμογή σε συγκεκριμένα ΥΣ. Τα εν λόγω μέτρα αποτελούν είτε συνέχεια των μέτρων της 1^{ης} αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης, είτε τροποποίηση/εξειδίκευση αυτών. Επίσης προτείνονται νέα μέτρα στις περιπτώσεις που αυτό κρίνεται απαραίτητο για την επίτευξη των στόχων του εν λόγω σχεδίου.

Εναλλακτικές λύσεις

Στα πλαίσια κατάρτισης της 2^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου (ΕΛΟ1) εξετάστηκαν οι παρακάτω εναλλακτικές λύσεις:

- **Μηδενική Λύση:** Δεν τίθεται σε εφαρμογή η 2^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης και παραμένουν σε ισχύ τα μέτρα που απορρέουν από την εφαρμογή της εγκεκριμένης 1ης Αναθεώρησης, καθώς και τα μέτρα και οι ρυθμίσεις που απορρέουν από την εφαρμογή των διατάξεων άλλων κοινοτικών Οδηγιών, του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου της χώρας, καθώς και συναφών σχεδίων και προγραμμάτων.
- **Κύρια Λύση (προτεινόμενο σχέδιο):** Εφαρμόζεται η 2^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης, όπως αυτό περιγράφεται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 4 της υπό εξέταση μελέτης.
- **Εναλλακτική Λύση:** Εφαρμόζεται η 2^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης μόνο ως προς τα βασικά μέτρα, ενώ τα συμπληρωματικά μέτρα δεν υλοποιούνται.

Από την αξιολόγηση των τριών εναλλακτικών λύσεων προέκυψε ότι το προτεινόμενο σχέδιο εξυπηρετεί τους στόχους της υδατικής πολιτικής της χώρας καθώς και τους εθνικούς και κοινοτικούς στόχους σχετικά με την προστασία των υδάτων. Επίσης υπερτερεί σε σχέση με τις άλλες δύο λύσεις λαμβάνοντας υπόψη οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά κριτήρια ή συνδυασμό αυτών.

Παρατηρήσεις προτάσεις επί Μέτρων και διαδικασιών

1. **Χρόνος Διαβούλευσης:** Μεταξύ άλλων στο αρ. 14 της Οδηγίας 2000/60ΕΚ τίθενται τα χρονικά περιθώρια διαβούλευσης. Έτσι το αντίγραφο του προσχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού δημοσιοποιείται

τουλάχιστον ένα έτος πριν από την έναρξη της περιόδου στην οποία αναφέρεται το σχέδιο, ενώ τα κράτη μέλη παρέχουν προθεσμία τουλάχιστον έξι μηνών για την υποβολή γραπτών παρατηρήσεων προκειμένου να υπάρξει δυνατότητα ενεργού συμμετοχής και διαβουλεύσεων και όπου χρειάζεται κατόπιν σχετικής αίτησης, παρέχεται πρόσβαση σε βοηθητικά έγγραφα και πληροφορίες που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπόνηση του προσχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού. Σύμφωνα όμως με την παρ. 4 του άρθρου 32 του ν. 5037/2023 που τροποποίησε το άρθρο 7 του ν. 3199/2003 σχετικά με τη διαβούλευση η ανάρτησή του προσχεδίου σε δημόσια διαβούλευση, διαρκεί για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών. Διαπιστώνεται ότι και στην παρούσα διαδικασία, όπως και στην προηγούμενη αναθεώρηση, ο χρόνος δημοσιοποίησης – διαβούλευσης είναι «συμπιεσμένος» στο εξάμηνο και χωρίς ανάρτηση υποστηρικτικών κειμένων.

2. Στα προσχέδια της 2^{ης} αναθεώρησης, που είναι αναρτημένα στο σχετικό ιστοχώρο του ΥΠΕΝ και της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας προς διαβούλευση, δεν έχουν αναρτηθεί όλα τα υποστηρικτικά κείμενα, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των διαχειριστικών σχεδίων και η ανάρτησή τους είναι σημαντική στη φάση της διαβούλευσης. Συνολικά έως σήμερα είτε δεν έχουν αναρτηθεί υποστηρικτικά κείμενα είτε αναρτώνται χωρίς να πληρούνται οι χρόνοι που προβλέπονται από την οδηγία.

3. **Δείκτες παρακολούθησης, αποτελεσματικότητας:** Στα προσχέδια δεν παρατίθενται ποσοτικοί δείκτες παρακολούθησης, αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των προτεινόμενων μέτρων, με αποτέλεσμα να μην είναι σαφής ο τρόπος μέτρησης της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής των μέτρων. Επιπλέον στις ΣΜΠΕ της 1^{ης} αναθεώρησης παρότι γίνονταν αναφορά δεικτών αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας δεν φαίνεται πουθενά εάν αυτοί έχουν μετρηθεί και αν έχει εκτιμηθεί έτσι η αποτελεσματικότητα εφαρμογής των μέτρων που υλοποιήθηκαν στην 1^η αναθεώρηση.

4. **Αρμοδιότητες - Συντονισμός:** Στο Κεφ 3.4.2 «Κύριες Αρμοδιότητες» του προσχεδίου, παρατίθεται το Σχήμα 3-3: «Αρμόδιες αρχές σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο», ενώ στον Πίνακα 3-11 φαίνεται ο ρόλος των αρμόδιων αρχών για τη διαχείριση και προστασία των Υδάτων. Σύμφωνα με αυτά οι Περιφέρειες έχουν συμπληρωματικό ρόλο στην εφαρμογή των μέτρων, στη συμμετοχή του κοινού και στην επιβολή κανονισμών. Ξεκάθαρα η πολιτική προστασίας υδάτων ασκείται από τη Γενική Δ/νση Υδάτων του ΥΠΕΝ και τις Δ/νσεις Υδάτων της Αποκεντρωμένης. Συνεπώς οι ΟΤΑ καλούνται να φέρουν το βάρος υλοποίησης, χωρίς καθορισμένα χρηματοδοτικά εργαλεία ή/και εξειδικευμένους πόρους στα είδη υπάρχοντα Χρηματοδοτικά εργαλεία καθώς και εξειδικευμένο προσωπικό στις αρμόδιες υπηρεσίες.

Επιπλέον υιοθετείται κοινό σχήμα ρόλων (Κεφ. 3.4.2 προσχεδίου, σελ. 63), όπως και στη 1^η αναθεώρηση. Διαπιστώνεται ότι:

- Το ρόλο της υλοποίησης των ΣΔΛΑΠ σε περιφερειακό επίπεδο έχει το Τμ. Υδροοικονομίας και τα τοπικά Τμ. Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας των ΠΕ της ΔΙΠΕΧΩΣΧ της Π.Δ.Ε. σε αλληλεπίδραση με την Δ/νση Υδάτων και τον Περιφερειάρχη.
- Επιπλέον η εφαρμογή των κύριων νέων Μέτρων, τα οποία αφορούν την Αναβάθμιση της οργανωτικής λειτουργίας των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων γίνεται σε αλληλεπίδραση μεταξύ Περιφερειάρχη και ΟΕΒ και Δ/νσης Υδάτων απευθείας με ΟΕΒ.
- Τέλος, όλες οι λοιπές υπηρεσίες της Περιφέρειας (Δ/νσεις Τεχνικών Έργων, Αγροτικής Οικονομίας-Κτηνιατρικής, Υγείας κ.α) έχουν υποστηρικτικό ρόλο και αλληλεπίδραση με τον Περιφερειάρχη μόνο.

Από τα παραπάνω συμπεραίνεται ότι η Δ/νση Υδάτων Δ. Ελλάδας της Αποκεντρωμένης έχει συντονιστικό ρόλο με τις υπηρεσίες της Π.Δ.Ε. είτε άμεσα είτε έμμεσα, χωρίς να υπάρχει κεντρικό εποπτικό σχήμα στο σύνολο της Περιφέρειας γεγονός που πιθανά θα εξακολουθεί να δημιουργεί δυσλειτουργία στο συντονισμό και την εφαρμογή των μέτρων καθώς και στην συνέργεια με άλλες υπηρεσίες και άλλα σχέδια ΣΔΚΠ, ΠΕΣΠΚΑ κλπ.

5. **Συνέργειες με άλλα Σχέδια:** Το Σχέδιο όπως παρουσιάζεται σε κάθε περίπτωση χαρακτηρίζεται ως πολυθεματικό και απαιτεί υψηλό βαθμό συνεργασίας μεταξύ όλων των αρμοδίων υπηρεσιών για την υλοποίησή του. Επιπλέον οι συνεργειές του με τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμυρών (υπό αναθεώρηση), του ΠΕΣΠΚΑ και άλλων επιτελικών σχεδίων αντιμετωπίζονται με απλή αναφορά στα κοινά μέτρα, χωρίς ιεράρχηση και βαθμό σπουδαιότητας ως προς την υλοποίηση του περιβαλλοντικού στόχου της οδηγίας 2000/60/ΕΚ ή των άλλων σχεδίων, ενώ απουσιάζει μια συνολική πρόταση που να αφορά τον συντονισμό - υλοποίηση.

6. **Υποστελέχωση υπηρεσιών:** Η εφαρμογή των μέτρων απαιτεί εξειδίκευση των φορέων υλοποίησης τόσο σε επιστημονικό προσωπικό, όσο και σε εργαλεία (παρακολούθησης, χρηματοδοτικά εργαλεία, μητρώα ρύπων και πιέσεων κ.α.) με ταυτόχρονη κωδικοποίηση της υπάρχουσας νομοθεσίας, αλλά και απλοποίηση νομοθετημάτων όσον αφορά αρμοδιότητες και υλοποίηση. Δεν λαμβάνεται γενικότερα υπόψη η έλλειψη προσωπικού με εξειδίκευση σε διαχείριση χρηματοδοτικών εργαλείων στους φορείς υλοποίησης, ούτε προβλέπονται μέτρα για

την επιμόρφωση προσωπικού επάνω σε εργαλεία χρηματοδότησης που θα χρησιμοποιηθούν από τους φορείς υλοποίησης για την εφαρμογή των μέτρων (ΕΣΠΑ ΠΑΑ κλπ).

7. Περιβαλλοντική Αδειοδότηση και εφαρμογή μέτρων: Απαραίτητη προϋπόθεση για την εμπρόθεσμη υλοποίηση των προτεινόμενων μέτρων του Σχεδίου Διαχείρισης είναι η τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας σχετικά με την Περιβαλλοντική Αδειοδότηση των υφιστάμενων έργων που προβλέπεται να επηρεαστούν (π.χ. έργα ταμίευσης ύδατος, λειτουργική αναβάθμιση ΕΕΛ, κλπ.) και η λήψη πρόσθετων μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος στις περιπτώσεις που αυτά χωροθετούνται εντός προστατευόμενων περιοχών. Ως παράδειγμα αναφέρεται ότι η αντικατάσταση υπαρχόντων ανοικτών δικτύων άρδευσης των ΤΟΕΒ (μέτρο Β0303) στη φάση χρηματοδότησης του από το ΠΑΑ ή και από το ΕΣΠΑ για να υλοποιηθεί θα πρέπει πρώτα να λάβει χώρα περιβαλλοντική αδειοδότηση του συνόλου των έργων των ΤΟΕΒ, που τυχόν δεν έχουν αδειοδοτηθεί και θα πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις του αρ. 9 του Ν.4014/2011. Αντίστοιχα, υφιστάμενα έργα ταμίευσης θα πρέπει να ακολουθήσουν επίσης τις απαιτήσεις του αρ. 9 του Ν.4014/2011.

8. Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής μέτρων: Απουσιάζει χρονοδιάγραμμα εφαρμογής μέτρων, ο σχεδιασμός σε βάθος χρόνου, το κόστος υλοποίησης καθώς και ο καθορισμός του τρόπου χρηματοδότησης (Τακτικές Πιστώσεις φορέων, ΕΣΠΑ κ.α.). Χαρακτηριστικά αναφέρουμε απουσία κοστολόγησης Βασικών μέτρων και τρόπου χρηματοδότησης (ΚΑΠ, ΕΣΠΑ, κ.α.), καθώς και απουσία τρόπου χρηματοδότησης των Συμπληρωματικών Μέτρων κατά συγκεκριμένο Υδατικό Σώμα παρότι υπάρχει ενδεικτική κοστολόγηση.

9. Μέτρο Μ01Σ0503 (συνεχιζόμενο) «Έλεγχοι τήρησης των ορίων διάθεσης από βιομηχανικές, μεταποιητικές και κτηνο-πτηνοτροφικές μονάδες εντός λεκάνης απορροής του ΥΣ, τουλάχιστον 2 φορές το χρόνο»: Δεν λαμβάνεται υπόψη η συνεχής έλλειψη προσωπικού στους φορείς υλοποίησης. Προτείνεται η εντατικοποίηση των ελέγχων στις μεταποιητικές μονάδες που αποτελούν δυνητικές σημειακές πηγές ρύπανσης, παρότι διαπιστώνεται ως πρόβλημα η υποστελέχωση των υπηρεσιών, η οποία σε συνδυασμό με την πολυπλοκότητα της διαδικασίας περιβαλλοντικών ελέγχων κλπ. καθιστά προβληματική την εφαρμογή και άρα την αποτελεσματικότητα του μέτρου γενικότερα. Επιπλέον απαιτείται ιεράρχηση των μεταποιητικών και κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων. Θα ήταν σημαντικό τα γεωχωρικά αρχεία εκτίμησης των ανθρωπογενών πιέσεων να είναι διαθέσιμα στις υπηρεσίες (π.χ. η αρχική βάση δεδομένων πιέσεων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, μεταποιητικών, κ.α., οι βάσεις δεδομένων που προκύπτουν μετά τις παραδοχές εκτίμησης πίεσης) ώστε στοχευμένα να περιορίζονται οι έλεγχοι σε μονάδες που αποτελούν δυνητική πίεση στα Υδατικά Συστήματα της κάθε ΛΑΠ. Το εν λόγω μέτρο θα ήταν πιο εφικτό να υλοποιηθεί μετά την ολοκλήρωση του μέτρου Β0702 «Καθορισμός κατευθυντήριων γραμμών και ανάπτυξη εργαλείων για τον αποτελεσματικό έλεγχο των απορρίψεων λυμάτων και βιομηχανικών υγρών αποβλήτων».

10. Μέτρο Μ01Β0305 «Καθορισμός ανωτάτων ορίων αρδευτικών αναγκών καλλιεργειών για ιδιωτικές υδροληψίες»: Χρειάζεται καλύτερη τεκμηρίωση σχετικά με το πως προκύπτουν τα ανώτατα όρια αρδευτικών αναγκών ανά στρέμμα, για κάθε είδος καλλιέργειας του Υδατικού Διαμερίσματος.

11. Μέτρο Μ01Β0704 «Προϋποθέσεις αδειοδότησης νέων/επέκτασης υφισταμένων μονάδων υδατοκαλλιέργειας»: Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι χωροθετημένες ΠΟΑΥ και πως αυτές επηρεάζουν τα παράκτια Υδατικά Συστήματα.

12. Κρίνεται σκόπιμη η οργάνωση των εμπλεκόμενων υπηρεσιών - φορέων με σύγχρονο κοινό λογισμικό για την παρακολούθηση μέτρων (π.χ. ενός Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών), έτσι ώστε άμεσα να διαμοιράζεται η πληροφορία στις εμπλεκόμενες υπηρεσίες. Έτσι θα να είναι δυνατή η αξιοποίηση της κεντρικής γεωχωρικής βάση δεδομένων της Γενική Διεύθυνση Υδάτων, η οποία θα ήταν δυνατό να λειτουργεί και ως αποθετήριο και θα εμπλουτίζεται με δεδομένα απ' ευθείας από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες αλλά και αυτές θα αντλούν δεδομένα για την εφαρμογή των μέτρων (αποφυγή υλοποίησης επικαλυπτόμενων δράσεων, παροχή συνολικής εικόνα για τα ύδατα για την χωρική αρμοδιότητα της ΠΔΕ).

13. Η αντιμετώπιση της έλλειψης δεδομένων, στη φάση «αξιολόγησης της υφιστάμενης κατάσταση» των ΥΣ, για συγκεκριμένες περιοχές πιθανά να μπορούσε να αντιμετωπιστεί με την δημιουργία ενός «διαδικτυακής βιβλιοθήκης» ανά ΛΑΠ, με ευθύνη της Γενική Διεύθυνση Υδάτων. Σε αυτό θα μπορούν να αναρτώνται εργασίες και πρωτογενή δεδομένα που έχουν προκύψει από φορείς που κάνουν έρευνα (πανεπιστήμια, φορείς προστασίας, ερευνητικές δομές κ.α.) σε περιοχές ΛΑΠ και σε συγκεκριμένα Υδατικά Συστήματα. Τόσο το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης όσο και η Γενική Διεύθυνση Υδάτων και λοιποί φορείς υλοποίησης, θα μπορούν να αντλούν δεδομένα χρήσιμα και να διαπιστώνεται που χρειάζεται περαιτέρω έρευνα ή πιο επιχειρησιακή παρακολούθηση ή άμεση εφαρμογή δράσεων στο πλαίσιο μέτρων του προγράμματος. Το παραπάνω θα μπορούσε να αποτελέσει νέο μέτρο.

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος έδωσε το λόγο στον κ. Σπηλιόπουλο Ζώη – Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Π.Δ.Ε., για παροχή διευκρινήσεων επί του θέματος.

Ο Πρόεδρος **πρότεινε τη θετική** γνωμοδότηση επί της ΣΜΠΕ του θέματος, με βάση τους ανωτέρω όρους και προϋποθέσεις.

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, έχοντας υπόψη:

- 1) Τις διατάξεις του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ/Α'/87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» και ειδικότερα τα άρθρα 164 & 186, όπως ισχύουν σήμερα.
- 2) Την υπ' αριθ. 248595/2016 (ΦΕΚ/Β'/4309/30.12.2016) απόφαση Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου «Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας», όπως ισχύει.
- 3) την υπ' αρ. 07/27-01-2022 (ΦΕΚ 624/Β/14.02.2022) Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, περί σύστασης Επιτροπής Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας.
- 4) Την υπ' αριθ. 08/27-01-2022 (ΑΔΑ: 6ΩΝΜ7Λ6-917) απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, περί συγκρότησης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων ΠΣ ΔΕ.
- 5) Το ισχύον κανονιστικό και θεσμικό πλαίσιο για την προστασία του περιβάλλοντος.
- 6) Τις διατάξεις του Ν.4014/2011 (ΦΕΚ/Α'/209) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος» όπως ισχύει.
- 7) Τις διατάξεις της ΚΥΑ οικ.1649/45/14.01.2014 (ΦΕΚ/Β'/45/15.01.2014).
- 8) Τις διατάξεις του Ν.4685/2020 (ΦΕΚ 92/Α/7-5-2020) «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις».
- 9) Την υπ' αριθ. πρωτ. 118892/7754/16-11-2023 Σ.Μ.Π.Ε. του έργου του θέματος (Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙ.Π.Α.), Τμήμα Β' (αρμόδια περιβαλλοντική αρχή)).
- 10) Το ανωτέρω έγγραφο με τις απόψεις της υπηρεσίας και την πρόταση του Προέδρου.

ΟΜΟΦΩΝΑ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Γνωμοδοτεί θετικά επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για την 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου (ΕΛ01).

Το παρόν πρακτικό αφού συντάχθηκε, διαβάστηκε και βεβαιώθηκε, υπογράφεται ως ακολούθως.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΛΑΜΠΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Ακριβές απόσπασμα από τα πρακτικά συνεδριάσεων της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Η Γραμματέας

Καρακωνσταντή Μαρία-Ηλίζα